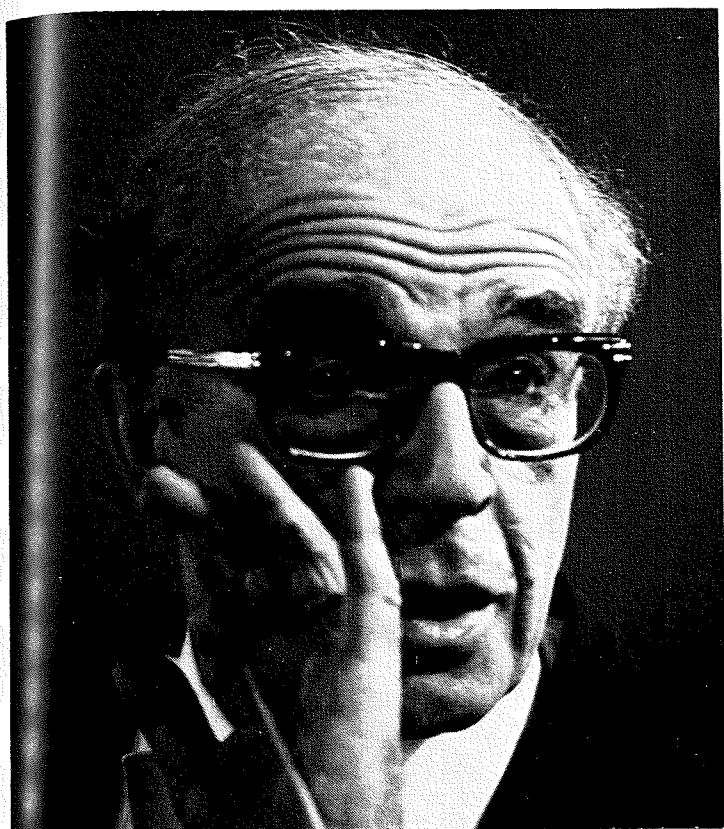

Holland Festival '75

De Nederlandse Operastichting
Orpheus in de Onderwereld

Franz Allers

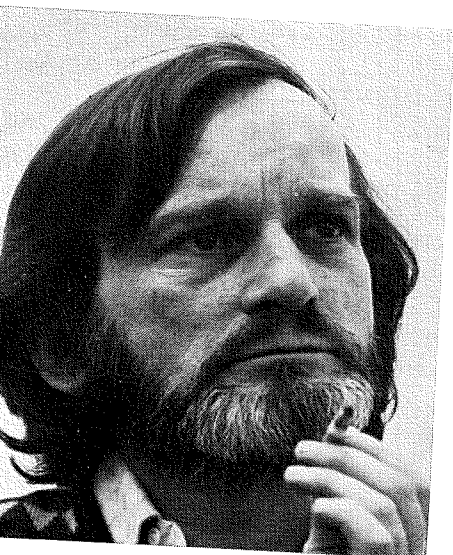
Götz Friedrich

Toni Businger

Jan Skalicky

Erich Walter

Pluto
aanvan

Lijfv

Amsterdam – Theater Carré
13, 14, 15, 16, 17, 19,
22 en 23 juni 1975

Orpheus in de Onderwereld

Operette in drie bedrijven van
Jacques Offenbach, Hector Crémieux
en Ludovic Halévy
Bewerking Götz Friedrich
m.m.v. Remco Campert, Lydia
Schregardus en Thomas Woitkewitsch,
teksten
Kees Olthuis, muzikale arrangementen

Muzikale leiding	Franz Allers
Regie	Götz Friedrich
Dekors	Toni Businger
Kostuums	Jan Skalicky
Choreografie	Erich Walter

De Openbare Mening	Jasperina de Jong
--------------------	-------------------

Orpheus, directeur van de stedelijke muziekakademie	Matti Juhani
Euridice, zijn vrouw	Catherine Gayer

De Olympiërs	
Jupiter	Pieter van den Berg
Juno	Tine van Grootel
Diana	Jennie Veeninga
Venus	Roberta Alexander
Minerva	Mary Willems
Mars	Bert Olsson
Cupido	Ans Philippo
Mercurius	Max van Weegberg
Morpheus	Simon van der Geest

Pluto, heerser in de onderwereld aanvankelijk als de herder Aristeus	George Shirley
John Styx, zijn dienaar	Jan Handerson

Lijfwachten van Pluto, burgers
en burgeressen, goden en
godinnen, duivels en
duivelinnen

Het Amsterdams Philharmonisch
Orkest

Combo bestaande uit:
Mini Dekkers
Cees Smal
Herman Schoonderwald
Herman Bekkers
Hans Vermeulen
Wim Essed
Jacob Goud

Dirigent combo en tweede orkest:
Siebe Riedstra

Het Nederlands Operakoor
Koordinator: Thijs Kramer
Kinderkoor o.l.v. Paul Hameleers

Het Nationale Ballet
De Lee Jackson Soul Dancers

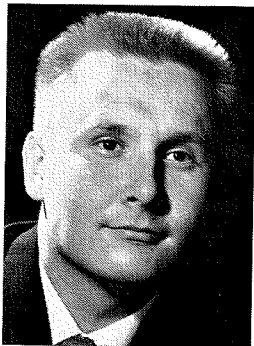
Kostuums vervaardigd o.l.v.
Hans Günther Willerscheidt in het
atelier van de Deutsche Oper am Rhein
in Düsseldorf en in het atelier van
Dries Plak
Dekors vervaardigd in eigen atelier
o.l.v. Nico Out
Pruiken en grimewerk o.l.v.
Henk van Dreumel

Pauze na het tweede bedrijf

Solisten

Masperina de Jong

Matti Juhani

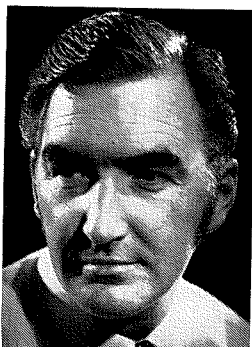
Catherine Gayer

Bert O...

Ine van Grootel

Pieter van den Berg

Jennie Veeninga

Simon v...

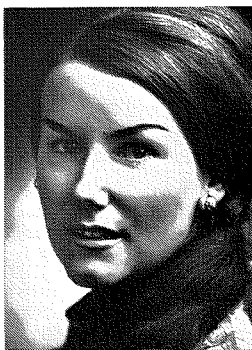
Roberta Alexander

Mary Willems

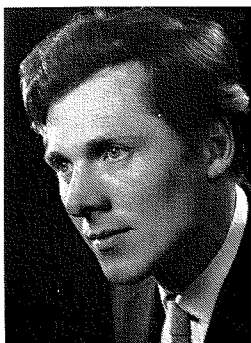
Bert Olsson

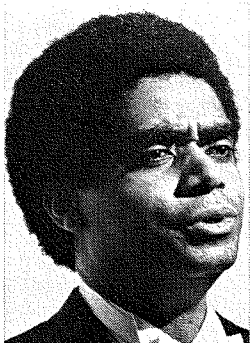
Ans Philippo

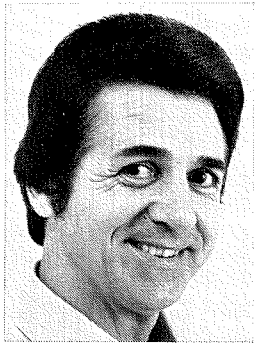
Max van Weegberg

Simon van der Geest

George Shirley

Jan Handerson

Inhoud

Eerste bedrijf : Aarde

Koor en melodrama
'Ein Paradies ist dieses
Theben'

Sinds kort wordt de oude stad Thebe bevolkt door een kudde zwarte schapen. Burgers en burgeressen van de stad verenigen zich met de dieren onder het motto : 'terug naar de natuur'.

Deze trend wordt gesteund door de gemeenteraad, die zelf zijn liefhebbende zorg uitstrekt over de knapen van de stad . . .

Onder zulke omstandigheden ontwaakt de Openbare Mening. Met de wereldpers achter zich dreigt zij ieder te gronde te richten die het fatsoen of de zeden kwetst en dat geldt zowel individueel, als voor de hele stad. Speciaal op de theaters zal ze toezicht houden, want de morele instelling dient onbesmet te blijven.

Couplet
'Hegt eine Frau süsse
Träume'
Duet
'Ach, so ist das . . .'

Euridice, de vrouw van de directeur van de stedelijke muziekkakademie Orpheus, komt uit haar huis.

Ze wil haar teerbeminder herder Aristeus die nog maar kort in de buurt woont met bloemen verrassen. Maar ze treft hem niet in zijn woning aan. Wel vindt haar man haar daar. Zij beschuldigen elkaar van poging tot echtbreuk en morele wreedheid.

Overigens worden zij het heel gauw eens : er zal scheiden moeten worden.

Couplet
'Dit gaat te ver . . .'

Boos komt de Openbare Mening tussenbeiden en geeft het paar de raad hun huwelijk heilig te houden 'tot de dood jullie zal scheiden . . .'. Orpheus laat ongemerkt een giftige slang in het korenveld los. Hij doet alsof hij aan de vermaning van de Openbare Mening gevolg geeft en haast zich naar zijn akademie terug. Euridice trekt zich in haar eigen huis terug om een nieuw ontvluchttingsplan uit te broeden.

Ballet pastoral

Van alle kanten verschijnen de zwarte schapen. Zij ontpoppen zich als duivels, die op bevel van Pluto de Openbare Mening knevelen.

Lied van Aristeus
'Moi je suis Aristée'

Pluto zelf verkleedt zich als de herder Aristeus en bereidt zich voor op zijn afspraak met Euridice. Verliefd komt ze al naar hem toegesnel . . . In het korenveld wacht haar de dodelijke slangenbeet !

Het aanroepen van de dood

In de armen van Aristeus ondergaat zij het naderen van de dood als iets heerlijk. Met graagte schrijft zij nog een afscheidswordje aan haar man, dat ze hem in de steek laat, want :

'De duivel heeft me gen . . . !' Pluto stuurt de elementen een beetje in de war en verdwijnt in het duister met zijn favoriete naar de onderwereld.

Finale
'Witwer bin ich lass mich
jubilieren'

Verbaasd over het vreemde natuurverschijnsel nadert Orpheus. Wanneer hij tot de conclusie komt, dat men hem zijn vrouw afgepikt heeft, juicht hij van vreugde en wil zijn pasverworven vrijheid met zijn leerlingetjes vieren !

Maar dan doet de Openbare Mening, die gebonden door de duivels meegenomen was, moeizaam een duit in het zakje. Eenmaal van haar banden bevrijd, stookt ze Orpheus op om—in het belang van de mythologie en van de moraal — aan de goden zijn vrouw terug te vragen. Orpheus heeft er geen zin in. Dan begint ze hem te chanteren door hem erop te wijzen, dat zij zijn positie in de stad onmogelijk kan maken, helemaal nu ze zelf gezien heeft, dat hij die slang losgelaten heeft. Na een innig afscheid van zijn leerlingen maakt Orpheus zich, tegen zijn zin gereed om met de Openbare Mening naar de Olympus te gaan om te proberen zijn vrouw terug te krijgen.

Tweede bedrijf : Olympus

Koor
'Slaapt voort, slaapt voort'

De goden liggen te slapen.

Couplet
'Ik ben Cupido, ik ben
Venus-lief, ik ben Mars
de God

Cupido, Venus en Mars komen heimelijk van hun respectievelijke avontuurtjes op aarde naar de Olympus terug.

Divertissement

Het ontwakken van de goden 'Wel verdomme wat voor kabaal' en couplet van Diana 'Ah, niemand voelt immers mijn smart'

De dromen van de goden nemen vorm aan in gestalten, die dansen en dan weer verdwijnen . . .

Allen schrikken op als Diana met veel lawaai van de aarde terugkeert: Jupiter heeft haar geliefde in een hert veranderd! Jupiter bezweert de bewoners van de Olympus hun aanzien, dat toch al zeer gering geworden is, niet nog meer op het spel te zetten en tenminste tegenover de bewoners van de aarde de schijn op te houden. Mopperend geven de goden gevolg aan Jupiter's bevel om te komen ontbijten met nectar en ambrozijn.

Rondo saltarella
'Opzij, opzij. . .'

Intussen probeert de Openbare Mening de Olympus op te bellen om haar—en Orpheus' komst te melden. Zij vraagt Jupiter om hulp in de kwestie van het huwelijk van Orpheus en Euridice.

Doch voor zij een klacht tegen Pluto kan indienen verschijnt deze zelf met zijn gevolg.

Aria van Pluto
'Heureuses divinités'
Koor
'Aux armes dieux et
demi-dieux'

Handig weet hij de vragen van Jupiter naar Euridice's verblijfplaats te ontduiken. Hij trakteert op allerlei delikatessen en jaagt daardoor de goden steeds meer in het harnas tegen Jupiter en zijn beperkte spijskaart.

Rondo
'Toen je wou slapen
met Alcemene'

De positie van de vader der goden wordt nog meer onhoudbaar wanneer men, — door Pluto hiertoe aangezet — spotverzen begint te zingen op de sexuele activiteit van het hoofd der regering! Maar . . . Jupiter pareert: hij laat Orpheus ontbieden om zijn klacht tegen Pluto in te dienen.

Finale
'Il s'approche, il
s'avance'

Pluto blijft evenwel ontkennen, iets met het kidnappen van Euridice van doen te hebben. Jupiter besluit zelf maar eens op onderzoek te gaan in de onderwereld. De andere goden, die zich verschrikkelijk vervelen, willen ook graag mee naar de hel en tenslotte stemt Jupiter toe. Allen vertrekken voor een staatsbezoek aan de onderwereld en ook de Openbare Mening en Orpheus gaan mee.

Derde bedrijf : Onderwereld

- De onderwereld lijkt uitgestorven. Er zweven enige onzalige geesten rond, verdoofd door het drinken van het Lethe-water, dat hun door Pluto's kamerdienaar Styx wordt aangeboden.
- Couplet
'Zu'traurigem Lose erkoren'
- Euridice beklagt zich bitter over haar saaië gevangenschap. Styx besluit haar te troosten.
- Couplet
'When I was prince in
in sweet Arcadia'
- Hij vertelt, dat hij toen hij nog in leven was, de zeer beminde koning van Arcadië is geweest. Zijn toenaderingspogingen worden door Euridice zeer beslist afgewezen.
- Wanneer Pluto met zijn gezelschap aankomt, kan Styx Euridice nog maar net in haar boudoir opsluiten. De goden verspreiden zich vrolijk door de onderwereld. Orpheus blijft buiten de hellepoort wachten, maar de Openbare Mening gaat met Jupiter mee op inspectie.
- Als er tussen goden en duivels een meer dan uitgelaten stemming dreigt te ontstaan, eist de Openbare Mening dat de heersers over hemel en hel de orde weer herstellen. Galant stelt Pluto haarzjn vrouwelijke lijfwacht als zedenpolitie ter beschikking en gaat zelf met Jupiter onder vier ogen in topconferentie.
- Rondo van de politie
'Nez au vent oeil au,
guet. . .'
- Recitatief en couplet
'Vooruit fouilleer ze
dan'
- Met een grote kuscampagne ondermijnen de goden het moreel van de vrouwelijke politie. Terwijl de Openbare Mening het Pluto opnieuw lastig maakt, benut Jupiter de gelegenheid om zich uit de voeten te maken. Intussen heeft Cupido de schuilplaats van Euridice ontdekt.
- Rondo van de hommel
'Ach, let nu op. . .'
Vliegenduet
'Es scheint was im
Rücken zu fummeln'
- Om het goed afgesloten boudoir te kunnen binnen dringen, verandert Cupido Jupiter in een vlieg. Euridice vindt het diertje hoe langer hoe leuker en doet er allerlei spelletjes mee. . . Door het zoemen van de vlieg is Styx aangelokt : hij wil de vlieg vangen. Snel maakt Jupiter zich aan Euridice bekend en belooft haar als zijn geliefde mee naar de Olympus te nemen. Intussen arriveert Pluto, maar er duiken van alle kanten vliegen op. In de algemene verwarring weet Cupido Euridice ergens anders te verstoppen. Pluto roept vergeefs om zijn lijfwacht : noch hij, noch de Openbare Mening kunnen zich tegen die rare insecten weren. . .
- Vliegenballet
- Koor
'Vive Pluton'
Menuet
'Zie me nu : het lukt
me. . .'
- Als de goden vrolijk een toast op Pluto komen uitbrengen, verdwijnen de vliegen weer. Jupiter, die zijn eigen gedaante weer heeft aangenomen, bedankt voor de gastvrijheid en opent met de Openbare Mening het godenmenuet. Pluto, die de zaak niet vertrouwt, doet een tegenzet met de grote can-can, die wervelend allen meeslept. In de wirwar wil Jupiter met zijn gesluierde schone uit de onderwereld wegschuipen, doch hij wordt door Pluto, die Euridice ontmaskert, tegengehouden. Wederzijds beschuldigen de heersers over hemel en hel elkaar van kidnapping en schending van politiek vertrouwen. Dan arriveert de Openbare Mening met Orpheus, die tegen zijn zin zijn vrouw komt terugvragen.

Finale
'Denk daran dich nicht
umzuwenden'

Jupiter neemt de klassieke beslissing: onder leiding van de Openbare Mening moet Orpheus voorop lopen, terug naar de aarde. Euridice zal hen volgen. Mocht hij zich omkeren, dan zal zij voor eeuwig voor hem verloren zijn.

Allen zien gespannen toe. Plotseling bliksemt en kraakt het... Was het Jupiter's banbliksem, of is Pluto's pistool afgegaan? De Openbare Mening voelt dat ze getroffen is en geeft een gil... Orpheus keert zich om... Euridice is hij voorgoed kwijt! De twist tussen Jupiter en Pluto, of ze nu in de hemel komt of in de hel blijft, wordt door een bovenaardse stem onderbroken: Euridice moet Bacchante worden! Tenslotte doet de Openbare Mening het gewaagde voorstel, dat die vrouw nu eindelijk maar eens zelf over haar lot moet beslissen! En dat doet Euridice met plezier: noch haar man, noch god of duivel zullen haar bezitten. Zij wijdt zich aan de jonge god Bacchus en haar liefde zal aan ieder toebehoren, die hem dient.

Synopsis

Scene of action 1: Earth

Lately the old town of Thebes lodges a herd of black sheep. Citizens of the town unite with the animals, under the device: 'back to nature!'. This trend is supported by the city-council, members of which love and cherish the young lads in town. Under these circumstances the Public Opinion speaks up, and threatens, backed up by the world-press, to destroy everyone trying to deteriorate morals and customs.

Eurydice, wife of Orpheus, director of the Municipal Academy for Music, leaves her house. She intends to surprise her lover, the shepherd Aristeus, with flowers. She does not find him at home, but is instead discovered there by her husband. They start to accuse each other of adultery and moral cruelty, and quite agree that they should divorce. Here the Public Opinion interferes, advising them to stick to their marriage: 'until death does part thee...'. On the sly, Orpheus sets a poisonous snake free in the cornfield. He pretends to follow the advice of the Public Opinion, and hurries back to his Academy. Eurydice stays behind, brooding.

From every side black sheep appear: they turn out to be devils, ordered by Pluto to bind the Public Opinion. Pluto disguises himself as the shepherd Aristeus, and prepares for his appointment with Eurydice... She comes running to him through the cornfield, where the deadly poison awaits her. She dies in Aristeus' arms, and leaves a written message for her husband: 'I am gone. the devil has f... me!'. Pluto upsets the elements and disappears with his favorite to the Underworld.

Amazed by the natural phenomenon Orpheus re-appears. When he comes to the conclusion that his wife is gone for ever, he is overjoyed and wants to celebrate with his young pupils. But the Public Opinion has managed to escape and pokes him up, in the interest of mythology and morals, to go see the gods, and ask them to return his wife. Orpheus is not in favour of the idea, but the Public Opinion starts to blackmail him, pointing out that she is able to ruin his prestige in town, this the more so, since she saw him setting the snake free. Orpheus takes a long, sad leave from his pupils, and willy-nilly follows the Public Opinion.

Scene of action 2: Olympus

The gods are asleep. Cupid, Venus and Mars return from their earthly escapades. The dreams of the gods take shapes, that dance, and disappear again.

All are startled by Diana, returning from the earth with a lot of noise: Jupiter has changed her lover into a stag! Jupiter beseeches the inhabitants of the Olympus to keep up appearances for the inhabitants of the earth, since the gods' prestige has diminished already considerably. Grumbling the gods obey Jupiter's order to join him in breakfast with nectar and ambrosia, which they abhor.

After having announced her, and Orpheus', arrival by phone, the Public Opinion arrives on the Olympus. Before she even can start to make a complaint about Pluto, that god arrives in person, with his train. He shrewdly evades Jupiter's questions about Eurydice's whereabouts. Pluto treats the gods to all kinds of delicacies, and causes a revolt against Jupiter, and his limited bill of fare. Jupiter's position becomes more and more difficult when the gods start to sing satirical verses about the sexual activities of the Father of the Gods. But he wards off the blow, and has Orpheus sent for so that he may raise his complaint against Pluto. But Pluto keeps denying everything. Jupiter decides to make personal inquiries in the Underworld. All gods accompany him and also Public Opinion and Orpheus join them.

Scene of action 3: Underworld

In the underworld some unholy ghosts are moving, dazed by the effects of the Lethe-water distributed by Pluto's valet, Styx. Eurydice complains bitterly about her boring imprisonment. Styx decides to comfort her. He tells her that during his lifetime he was the beloved King of Arcadia. Eurydice very determinedly rejects his overtures. When Pluto arrives with his company, Styx just manages to lock Eurydice in her boudoir.

Gaily the gods are scattering through the Underworld. Orpheus remains behind, and waits at the Hell's gate, but Public Opinion joins Jupiter in his investigation. Gods and devils fraternize and start a complete orgy. Public Opinion demands from the rulers of heaven and hell to restore the order. Gallantly Pluto puts his female body-guard at her disposal. They may act as a vice squad. He invites Jupiter to join him in a private top-conference.

With a kissing-campaign on a large scale the gods undermine the morale of the female police. Public Opinion plies Pluto again with questions, and Jupiter steals away.

Meanwhile Cupid has discovered Eurydice's hiding-place. In order to enable Jupiter to penetrate in the locked boudoir, Cupid transforms him into a fly. Eurydice appreciates the company of this little animal very much and starts to play with him.

Attracted by the buzzing of the fly, Styx tries to catch the insect. . . Quickly Jupiter reveals his identity to Eurydice, and promises to take her with him to the Olympus. In the meantime Pluto arrives. He is surrounded by a swarm of flies, threatening him. In the general confusion Cupid hides Eurydice somewhere else. When the gods arrive to propose a toast to Pluto, the swarm of flies disappears. Jupiter, in his true shape again, thanks for the great hospitality shown to them, and starts to dance, with the Public Opinion at his side, the Divine Menuet.

Suspicious Pluto makes a countermove and starts the CAN-CAN, in which dance everybody joins. Making use of the turmoil, Jupiter tries to escape – with his veiled new favourite – to the Olympus, but Pluto bars him the way, and unmasks Eurydice. Pluto and Jupiter accuse each other of kidnapping and breach of political trust. At this moment Public Opinion arrives with Orpheus, who unwillingly demands restoration of his marital rights. . .

Jupiter makes the classic decision : Orpheus, guided by Public Opinion is to take the lead, back to earth. Eurydice will follow. Should Orpheus turn round, then Eurydice is lost to him forever. All watch with rapt attention. Suddenly there is lightning and cracking. . . Was it Jupiter's Thunderbolt, or did Pluto's pistol go off?

Public Opinion is hurt, and squeals. . . Orpheus turns round. . . Eurydice is lost. . . Jupiter and Pluto start to quarrel : will Eurydice go to the Olympus, or will she stay in the Underworld? They are interrupted by an imaginary voice : Eurydice will be a Bacchante. Finally Public Opinion makes a daring proposition : Let this woman finally decide about her own destiny ! And Eurydice does so with delight : neither husband, nor god, nor devil will own her. She dedicates herself to the service of the young god Bacchus, and her love will embrace everyone who will serve him. . .

Agenda

Orpheus in de onderwereld – Jacques Offenbach

vr.	13 juni	Amsterdam	Theater Carré	20.15 uur
za.	14 juni	Amsterdam	Theater Carré	20.15 uur
zo.	15 juni	Amsterdam	Theater Carré	20.15 uur
ma.	16 juni	Amsterdam	Theater Carré	20.15 uur
di.	17 juni	Amsterdam	Theater Carré	20.15 uur
do.	19 juni	Amsterdam	Theater Carré	20.15 uur
zo.	22 juni	Amsterdam	Theater Carré	20.15 uur
ma.	23 juni	Amsterdam	Theater Carré	20.15 uur

De volgende serie voorstellingen :

Capriccio – Richard Strauss

Muzikale leiding	Kenneth Montgomery
Regie	Lotfi Mansouri
Dekors en kostuums	Toni Businger
Flamand	John van Kesteren
Olivier	Timothy Nolen
La Roche	Manfred Jungwirth
Gravin	Patricia Wells
Graaf	Tom McDonnell
Clairon	Cora Canne Meijer
Italiaanse tenor	Willy Caron
Italiaanse sopraan	Mary Willems
Majordomus	Hubert Waber
M. Taupe	Simon van der Geest
	Het Radio Filharmonisch Orkest
	Leden van Het Nationale Ballet

vr.	12 september	Amsterdam	Stadsschouwburg	20.00 uur
zo.	14 september	Amsterdam	Stadsschouwburg	13.30 uur
wo.	17 september	Amsterdam	Stadsschouwburg	20.00 uur
vr.	19 september*	Amsterdam	Stadsschouwburg	20.00 uur
di.	23 september	Rotterdam	Schouwburg	20.00 uur
do.	25 september	Utrecht	Stadsschouwburg	20.00 uur
za.	27 september	Scheveningen	Circustheater	20.00 uur

*Voorstelling in het kader van de Kunsttiendaagse.

albersen

heeft altijd wel iets muzikaals
voor de muziekzoekers
deze maand o.a. :

Brecht/Weill : Der Ozeanflug-1 I.p. f 26,—

Hesse between Music : teksten van Herman Hesse
met muzikale illustratie f 22,—

Sonja Kehler singt Hanns Eisler f 22,—

Erik Satie : Geneviève de Brabant – La Messe des Pauvres –
9 aria's – / Mesplé e.a. f 24,50

Gounod, Faust met Björling, Siepi, Söderström, o.l.v. Jean Morel
3 platen – f 75,—

Verdi, Il Corsaro met Ricciarelli, Lamberti e.a.
2 platen – f 50,—

Muziekhandel **ALBERSEN & CO. b.v.**

Groot Hertoginnelaan 182,
Den Haag – telefoon 070 – 39.01.01.